K. SATCHIDANANDAN

Poems

അസ്വസ്ഥം
ആത്മകഥ: ഒന്നാം കാണ്ഡം

1

മഴ പെയ്യാനൊരുങ്ങിനിന്ന ഒരുച്ചയ്ക്ക്
ഒരു പഴഞ്ചൊല്ലിന്റെ നടുപിളർന്നാണ്
ഞാൻ വന്നത്:
കടൽവിട്ടു പോരുന്ന ഉപ്പിനെപ്പോലെ കിതച്ച്
പരേതരും ദൈവങ്ങളും വാഴുന്ന
ഇരുണ്ട അനന്തതയിൽനിന്നു
ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നതിന്നെതിരെ കുതറി,
ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരുടെ
വാത്സല്യരഹിതമായ വെളിച്ചത്തിലേയ്ക്ക്
എന്നെ എടുത്തെറിയരുതേ എന്നു നിലവിളിച്ച്.

അമ്മ പറയുന്നു: പ്രസവം വിഷമമായിരുന്നു
ഏറെ സമയമെടുത്തു
അവരറിഞ്ഞില്ല, ഏറെനേരം ഭയന്ന്
എന്റെ ഈറന്മുറിയുടെ മൂലയിൽ
പൊക്കിൾക്കൊടിയുടെ പിടിവിടാതെ
ഞാൻ ഒളിച്ചിരിക്കയായിരുന്നുവെന്ന്.

ചോരപുരണ്ട ഒരു കടങ്കഥയായിരുന്നിട്ടും
എനിക്കു രണ്ടു തലയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് അയൽക്കാർ.
ചതുപ്പുനിലത്തിന്റെ ഈർപ്പവും
മണവുമുണ്ടായിരുന്നെന്ന് അച്ഛൻ.
നാടോടിക്കഥകൾക്കിടയിലൂടെ തിക്കിക്കടന്നു
വന്നതുകൊണ്ട് മെലിഞ്ഞിരുന്നെന്ന് ചേച്ചി.

ജനനം അശുഭസമയത്തായിരുന്നെന്നു
സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു വലിയ ചോദ്യം
മേൽക്കൂരയിൽനിന്ന് അടർന്നു വീണു.

2

വയമ്പിന് നല്ല രുചിയായിരുന്നു
കുടിനിർത്താൻ അമ്മ മുലയിൽ

Disquiet: Autobiography, First Canto

1

I came, bursting open a proverb's belly
one afternoon of impending rain
gasping like the salt that leaves the sea
fighting my exile from the dark eternity
of the dead and of gods
screaming against being hurled into
the loveless light of the living.

It was a difficult delivery
recalls my mother, the labour was long.
How would she know I had
been hiding in my watery chamber
scared, without letting go of the
umbilical cord?

I was a blood-soaked riddle, say the
neighbours,
and still had only a single head.
Father says I was damp like a swamp,
with that marshy smell.
And sister tells me I was lean
having squirmed out of folktales.

A huge question fell loose from the roof
suggesting an inauspicious birth.

ചെന്നിനായകം തേച്ചപ്പോഴാണ്
വയമ്പിനെക്കാൾ രുചിയുള്ളതും ലോകത്തുണ്ടെന്നറിഞ്ഞത്.
കിഴക്കുപുറത്തെ കാഞ്ഞിരം
അന്നു കായ്ച്ചു തുടങ്ങിയിരുന്നില്ല.

പല തലമുറകളുടെ പേടി മണക്കുന്ന
ഈട്ടിത്തൊട്ടിലിൽക്കിടന്ന് ചെവി
താരാട്ടും അശരീരിയും തമ്മിൽ തിരിച്ചറിഞ്ഞു.
കണ്ണ് ഇരുട്ടും അമ്മയുടെ മുടിയും തമ്മിൽ
മൂക്ക് നെല്ലു പുഴുങ്ങുന്ന മണവും
ചേച്ചിയുടെ വരവും തമ്മിൽ
നാക്ക് വാക്കും പുളിയും തമ്മിൽ
തൊലി അച്ഛന്റെ സ്പർശവും
കമ്പിളിപ്പുതപ്പിന്റെ ഉരവും തമ്മിൽ.
അയൽക്കാർ ഉമ്മവെച്ചാൽ
ഞാൻ തവളയായി മാറുമെന്ന് അമ്മ ഭയന്നു
ഞാനോ ജലത്തിലേയ്ക്കു തിരിച്ചുപോകാൻ കൊതിച്ചു.

3

അച്ഛൻ കറുത്ത മുതുകിൽ
എന്നെയുമേറ്റിപ്പോകുന്ന മേഘമായിരുന്നു
അമ്മ പാലും താരാട്ടും ചുരത്തുന്ന
ഇളം ചൂടുറ്റ വെളുത്ത അരുവിയും

തത്തകൾക്കറിയാമായിരുന്നു എന്റെ വിശപ്പ്
അവ കാടുകളോടു പറഞ്ഞു
കാടുകൾ പഴങ്ങൾ നീട്ടിവന്നു
മീനുകൾക്കറിയാമായിരുന്നു എന്റെ ദാഹം
അവ പുഴകളോടു പറഞ്ഞു
പുഴകൾ തൊട്ടിലിലേയ്ക്കൊഴുകിവന്നു
മഴ കിടപ്പുമുറിയിൽ പെയ്തു
ഒരിക്കലും വറ്റാത്ത മുലകളുമായി യക്ഷികൾ വന്നു
ഞാൻ ഇല്ലായിരുന്നു
വിശപ്പുണ്ടായിരുന്നു, ദാഹവും.

ഉറക്കത്തിൽ ഞാൻ മുജ്ജന്മങ്ങളിലേയ്ക്കു
സവാരി ചെയ്തു
കറുകയായിപ്പടർന്ന് പച്ചയുടെ കീർത്തനമായി
കൊന്നയായിപ്പൂത്ത് മഞ്ഞയുടെ ശബ്ദകോശമായി

2

The vayamp was tasty.
It was only when mother applied the chenninayakam
to her nipples to stop me suckling
that I gathered there were tastier things on earth.
The kanjiram tree east of our house
was yet to bear fruit.

Lying in the rosewood cradle
smelling of the fear of generations
my ear learnt to distinguish between
a lullaby and God's voice,
my eye, between mother's hair and the night,
my nose, between the boiling paddy's aroma
and that of my sister's arrival,
my tongue , between the word
and the sour taste of tamarind,
my skin, between father's touch
and the roughness of a blanket.
Mother feared I would turn into a toad
if the neighbours kissed me.
I yearned to go back to water.

മയിൽപീലികളിലും മീൻ ചിറകുകളിലും
ത്രസിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ മൂർച്ഛയറിഞ്ഞു
കടുവയായി വാസനയുടെ വ്യാകരണമറിഞ്ഞു.

ഉണർച്ചയിൽ ഞാൻ തിരിച്ചുവന്നു
വാത്സല്യഭിക്ഷയ്ക്കു കൈനീട്ടി
ഇന്നും കൈ നീട്ടുന്നു.

4

ഒരു ദിവസം ഞാൻ
എണീറ്റു നിൽക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചു
ലോകവും എന്നോടൊപ്പം എണീറ്റുനിന്നു
പേർകേട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോൾ
ലോകവും എന്നോടൊപ്പം തിരിഞ്ഞുനോക്കി.
കണ്ണാടിയിൽനിന്ന് ഒരു കുട്ടി
എന്നെ മാടിവിളിച്ചു
അവനു പിറകിൽ ഒരു നിഴലുണ്ടായിരുന്നു
ആ നിഴൽ എനിക്കൊപ്പം വളർന്നു
ഞാനുണ്ടതിൽ പാതി അവൻ ഉണ്ടു
ഞാനുറങ്ങിയപ്പോൾ അവൻ ഉണർന്നിരുന്നു.
എന്റെ സ്വപ്നങ്ങൾക്കുള്ളിലേയ്ക്കെത്തിനോക്കി.
കിണറ്റിലേയ്ക്ക് ആദ്യം നോക്കിയപ്പോഴും
ആ തുറന്ന വായിൽ ഞാനവനെ കണ്ടു
എല്ലാ ജന്മങ്ങളിലും അവൻ കൂടെയുണ്ടായിരുന്നു.

വാക്കിൽനിന്നു വീണുപോയ
ഒരക്ഷരമായിരുന്നു ഞാൻ.
ഇന്നും അത് അതിന്റെ വാക്കു തേടുന്നു
ഓരോ വാക്കിലും ഇരുന്നു നോക്കുന്നു
ഓരോന്നും തന്റേതല്ലെന്നറിഞ്ഞ്, വിട്ടുപോരുന്നു,
നിഘണ്ടുവിൽ, ഒറ്റയ്ക്ക്, ഭയന്ന്.

5

സർപ്പങ്ങളേ, എന്നെ നിങ്ങളുടെ അളകളിലെ
മാണിക്യങ്ങളുടെ പകലിലേയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകൂ
എന്നെ കൊണ്ടുപോകൂ കുറുനരികളേ
നിങ്ങളുടെ ഓരികളിലെ രാത്രികളിലേയ്ക്ക്

3

Father was a cloud
whose dark back I rode;
mother, a warm white brook
that oozed milk and song

The parrots knew my hunger;
they told the woods about it.
The woods offered me fruits.
The fish knew my thirst,
they told the rivers.
The rivers flowed into my cradle
and rain fell into the bedroom.

The yakshis came with breasts
that would never dry up.
I wasn't there.
There was only hunger. And thirst.

In sleep, I rode to my previous births.
I spread like grass and became
a psalm for the colour green.
I flowered like laburnum and became
a lexicon of yellow.
I knew the ecstasy of water
throbbing on peacock feathers and fish
fins,
I turned into a leopard
to know the grammar of instinct.

പുല്ലുകളെന്നെ കൊച്ചുപച്ചവിരലാൽ തലോടി
കല്ലുകളെന്നെ വരാനിരിക്കുന്ന നോവറിയിച്ചു
ആദ്യത്തെ മഴ പ്രകൃതിയുടെ മതത്തിലേയ്ക്ക്
ജ്ഞാനസ്നാനം ചെയ്തു.

മധുരത്തിൽ നിന്നു ഞാൻ
എരിവിലേയ്ക്കു നടന്നു

4

One day I decided to stand up.
And with me stood up the world.
I turned around to answer my name.
The world also turned around.
A child beckoned from the mirror.
Behind him was a shadow.
That shadow grew up with me.
He ate what I ate.
When I slept he kept awake
and peeped into my dreams.
When I first looked into the well
I saw him in its open mouth.
He was there with me in all my births.

I was a letter that had fallen off from a word.
It is still looking for its word.
It tries to sit in each word it finds,
and comes away knowing
no word as its own:
In the dictionary, alone, scared.

ഉപ്പിന്റെ ശിഷ്യനായി നാവ്
വാക്കുകൾ കൂട്ടിപ്പറഞ്ഞു.

വാക്കുകളോ വസ്തുക്കളോ
ആദ്യമുണ്ടായതെന്ന് എനിക്കോർമ്മയില്ല
വെളിച്ചമെന്ന ശബ്ദമാണോ വെളിച്ചമായത്?
ഭാഷയുടെ പിരിയൻഗോവണികളിൽ
ഞാൻ കയറിയിറങ്ങി
പുതിയ വാക്കുകൾ മന്ത്രമായുരുവിട്ട്
ലോകത്തെ ചൊല്പടിയിലാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു
വാക്കുകളുടെ മാന്ത്രികവിളക്കുകളിൽ നിന്ന്
എന്തും നിർമ്മിക്കുന്ന ജിന്നുകൾ വന്നു
അവർ വാക്കുകൾകൊണ്ട് കാടും കടലും
മലയും മണലാരണ്യവും നിർമ്മിച്ചു,
ഗോപുരങ്ങളും ഉദ്യാനങ്ങളും
വാക്കുകളെ കുതിരകളാക്കി ലോകം ചുറ്റി
വാക്കിൽനിന്നുവന്നു സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ,
ഗ്രഹങ്ങൾ, നക്ഷത്രങ്ങൾ, ആനറാഞ്ചിപ്പക്ഷി
സാലഭഞ്ജികമാർ സംസാരിക്കുന്ന മൃഗങ്ങൾ
സുൽത്താന്റെ വാളിനെ ഭയന്ന്
ഓരോ ദിവസവും വാക്കുകൾ പുതിയ കഥകൾ പറഞ്ഞു
ഓരോ ജന്മത്തിലും പുതിയ പേരും സ്വരൂപവും നേടി
ബോധിസത്വരായി,
വാക്കുകൾ കണ്ണാടിയായി അകം കാണിച്ചുതന്നു
താക്കോലായി മാന്ത്രികഗുഹകൾ തുറന്നു

ഒരു ദിവസം ഒരു കൊച്ചു ചൂണ്ടുവിരൽ
ഒരു വലിയ കയ്യിനെ ഒട്ടകമാക്കി
മണലിലൂടെ വളഞ്ഞുപുളഞ്ഞു സവാരി ചെയ്ത്
വിഘ്നേശ്വരനെ സ്തുതിച്ചു
പിന്നെ ആ വളഞ്ഞ വഴികളിലൂടെ വന്നു
സൂര്യന്മാർ കുതിരകൾ കൊടികൾ പ്രവാചകർ

ഏതായിരുന്നു യഥാർത്ഥമായ ലോകം?
ഏതാണ്?

7

ഞാൻ ഭയം കണ്ടു
പായൽമൂടിയ ചലനമറ്റ കുളത്തിൽ

5

Serpents, lead me to the daylight
of the rubies in your burrows.
Jackals, carry me
to the nights of your howls.
Let me enter the world of the dead
on the wings of an owl,
let me touch an angel’s wings
riding a rainbow,
let me take off from the back of a swan
and, passing through a lotus stalk
reach the other side of the earth,
let me become a bat, a palai flower,
a well-spring, a conch, a ripe mango.

Just don’t force me to be myself.
I am content to be others
I can’t bear the burden of identity
I can’t carry the weight of forms
Enough that I am
the sweetness in the sugarcane,
the breeze that turns
the pipal boughs into clouds,
the raindrops that turn into bells
under the earth.
Enough that I am the birdsong
and the will-o’-the-wisp,
enough that I am
fire, fire, fire.

നിലാവിൽ വിറയ്ക്കുന്ന ഇലയിൽ
രാത്രി തിരയടിക്കുന്ന കടലിൽ കാലിന്നടിയിൽ നിന്ന്
ഊർന്നൂർന്നുപോകുന്ന മണലിൽ
മുറ്റത്തു പതിഞ്ഞ ഒറ്റക്കാലടിയിൽ.

തൊണ്ണൂറാം പനിപിടിച്ച്
കഴുത്തിൽ കറുത്ത ചരടുകെട്ടി ഒരസ്ഥികൂടം
സ്വപ്നത്തിനും ഇടവപ്പാതിക്കുമിടയിൽ
പിച്ചും പേയും പറഞ്ഞുകിടന്നു
ഉടലിനെ ജ്വരത്തിന്നു വിട്ടുകൊടുത്ത്
പ്രജ്ഞ മറ്റു ലോകങ്ങളിലലഞ്ഞു
അന്നാണ് ആദ്യത്തെ രക്തമഴ പെയ്തത്
നാലുമണിപ്പൂക്കൾക്ക് ദംഷ്ട്രയുണ്ടായത്.

മരണത്തിൽനിന്നു ഞാൻ തിരിച്ചുവന്നശേഷമായിരുന്നു,
ഒരു ദിവസം ആരണ്യകാണ്ഡം വായിക്കെ
അമ്മയുടെ തൊണ്ടയിടറുന്നതുകേട്ടു
അരികിട്ടാതെ തിരിച്ചുവന്ന അച്ഛൻ
യുദ്ധത്തെക്കുറിച്ച് പറയുന്നതുകേട്ടു
ഒരു കുഷ്ഠരോഗി വിരലറ്റ കൈപ്പത്തിയാൽ
മൂകയായ ഭഗവതിയ്ക്കർച്ചിക്കുവാൻ
ഒരു ചെമ്പരത്തിപ്പൂ പൊട്ടിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുകണ്ടു
പെരുമഴയിൽ കുതിർന്ന് ഒരു വൃദ്ധ
കൂടുതൽ കൊമ്പുകൾക്കായി മുരിക്കുമരത്തോട്
പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതുകേട്ടു
അയൽപക്കത്തെ കളിക്കൂട്ടുകാരൻ്റെ നീലിച്ച ശവം
എന്നോടെന്തോ പറയാൻ
ചുണ്ടനക്കുന്നതു കണ്ടു

എൻ്റെ ശൈശവം അവസാനിച്ചിരുന്നു
ചുവന്ന ഇലകളും കറുത്ത പൂക്കളുമായി
ക്ഷണിക്കുന്ന കനികൾ നിറഞ്ഞ ഒരു വൃക്ഷം
ലക്ഷം കണ്ണുകളുമായി ആകാശത്തിൽ തിളങ്ങി.
വയലിൽ നിറഞ്ഞുകിടന്ന മലവെള്ളത്തിൽനിന്ന്
ഏഴു ശിരസ്സുകളിൽ കിരീടമണിഞ്ഞ്
കൊമ്പും കുളമ്പും തുമ്പിയുമുള്ള ഒരു മൃഗം
ചേറിൽ കുതിർന്നുയർന്നുവന്നു.

6

Then I began walking,
crawling out of the damp darkness of rooms
towards the razor's edge of the courtyard
rising again to the sunshine's gold
playing hide-and-seek,
to the rainbows of the butterflies.

Every leaf invited me into its vein,
every flower, into its fragrance and honey.
Grass caressed me with its tiny green fingers,
stones told me of the pains in store,
the first rain baptised me
into nature's religion.

I walked from sweetness to hotness;
salt taught the tongue to spell out words.

Did words come first,
or objects, I can't recall.
Was it the word 'light' that became light?
I went up and down
the winding stairs of language,
chanted new words like mantras
to tame the world.
From the magic lanterns of words
came djinns who could conjure up anything.
With words they created
mountains, oceans, forests,
deserts, palaces and gardens.
Words were my stallions
to roam the world.
From words rose the sun, the moon,
planets, stars, the roc bird,

talking statues, speaking beasts.
Scared of the Sultan's sword,
words told a new tale each day,
earned a new name and shape in each birth
and became bodhisattvas.
Words became mirrors
to reveal the insides,
became keys to open magic caves.

One day a little index finger rode
the camel of a big hand
and wound its way along the sand
in praise of Vighneswara.
Along those crooked lines, later,
came suns, horses, flags, prophets.

Which was the real world?
Which is?

7

I saw fear
in the stagnant pond wrapped in weeds
in the leaf trembling in the moonlight
in the sand receding from the feet
planted in the sea at night,
in the single footprint on the courtyard.

A boy all skin and bones lay raving
at the height of his pneumonia,
a charm around his neck,
between dreams and the monsoon rains.
His mind roamed other worlds,
leaving the flesh to fever.
It was on that day
that it rained blood for the first time
and the four-o'clock flowers grew fangs.

I returned from death
and heard my mother's voice choke,
reciting the Ramayana's Aranyakanda
canto.
I heard father, back from the shop
denied the day's ration, speak of war.
Saw a leper with his fingerless hand
reaching for a shoe flower
to offer a dumb goddess.
Heard an old woman, soaked in rain,
pray to the coral tree
to grow more foliage.
Saw the bluish corpse of my playmate
moving its lips to tell me something.

My infancy had come to an end.
A tree with red leaves and black flowers,
heavy with tempting fruits
shone in the sky with a million eyes.
A horned beast with hooves and a trunk
and seven crowns on its seven heads

rose, soaked in slime,
from the deluge in the paddy fields.

Autobiography, First Canto
(Aswastam, 2000 First Collected in
Vikku, Stammer, 2002)

Notes:

Vayamp (section 2): A bitter herbal preparation administered to new-borns.

Chenninayakam (section 2): An even more bitter potion used to stop an infant's suckling.

Kanjiram (section 2): The nux vomica tree.

Yakshis (section 3): heavenly maidens

"talking statues" (section 6): the salabhanjikas of the Vikramaditya tales.

Vigneshwara (section 6): The "lord who removes obstacles". The reference is to the Kerala ritual of initiation into the alphabet, the child's finger writing a verse in praise of Lord Ganesha on the sand strewn on the floor, guided by the teacher's hand.

Aryakanda Canto of the Ramayana (section 7): The canto in the epic dealing with the life of the prince Rama in exile in the woods.

Cool,Hot

In Delhi’s cold
I recall my mother,
the first warmth
that had enveloped me.

I could not take mother to Kasi,
not even her lullaby.
That remorse keeps a compartment
in every train that shuttles
between Delhi and Benares.

Standing on the banks
of the Ganga with my lifemate
I thought: I could have at least brought
mother’s ashes for Ganga.

There was no shortage of ashes,
nor of dead bodies there;
but mother had lived
and died in Malayalam.
‘Ram nam sach hei’ would have
turned her an alien.

Yet the Lord knew her
with her coolness.
Didn’t she hide in that
unoiled matted hair?
Here, she flows in front of me.
Let me wash my feet in her.
It may not expiate my sins
but it is cool like affection, soiled.

Reaching home in Delhi
I open the tap:
Here comes Ganga, purified.
How did mother manage

to pass through this pipe?

“O, I took a magic potion: Death.
Now I can take any shape,
can go anywhere.”

I scooped her up in my hands
and was cooled
In Delhi’s heat.

Cool-Hot: (Thanuppil-Choodil: 2008, Do, Do)

മുരിങ്ങ

തെക്കുപുറത്തെ മുരിങ്ങമരം
എനിക്കു നല്ല ഓർമ്മയുണ്ട്
അതിന്റെ ഇലകളുടെ പച്ചപ്പ്
പിന്നെ ഞാൻ കണ്ടതു കാശിയിൽ:
ഗംഗയുടെ നെയ്ത്തുകാർ അവ
പട്ടാക്കി മുന്നിലേക്കിട്ടുതന്നു.

മുരിങ്ങയിൽപൂക്കൾ പെരുകുമ്പോൾ
ഞാൻ മാനത്തേക്കു നോക്കും,
നക്ഷത്രങ്ങൾ അവിടെത്തന്നെയുണ്ടോ
എന്നറിയാൻ.
പിന്നെ ഓരോ നാളും നീണ്ടുവരുന്ന
ആ പച്ചവിരലുകൾ:
ഒരു ദിവസം അരിവാൾത്തോട്ടിയിൽ കുരുങ്ങി
തങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന അതേ
ഭൂമിയിലേക്കു വീണുപോകുമെന്നറിയാതവ.
എത്ര രക്തശൂന്യമായ മരണം, വെറും പച്ച.

പക്ഷേ, ചെണ്ടക്കോലുകൾ ഈമ്പിക്കുടിക്കുമ്പോൾ
എത്ര പൂരങ്ങൾ നാവിൽ!
കുരുക്കൾ നാവിൻതുമ്പിൽ തടയുമ്പോൾ
എത്ര മദനരാവുകൾ തൊണ്ടയിൽ!

ആ മുരിങ്ങ ഇന്നില്ല
അതിന്റെ കാൽക്കലിരുന്നു കളിക്കാറുള്ള
കുട്ടിയുടെ കല്ലും കക്കയും
അമ്പത്തേഴു മഴകളിലൊലിച്ചുപോയി.
പിന്നെ, ചിതറിയ ചില വളപ്പൊട്ടുകൾ:
അവ മണ്ണിന്നടിയിലിപ്പോഴും കണ്ടേക്കും
ഇവിടെത്തന്നെ വളർന്നു പൂത്ത
മറ്റൊരു മുരിങ്ങയുടെ നിഴലിൽ
ആവിഷ്കടകാമാരത്തിന്റെ
ആകസ്മികജ്വാലയിൽ പൊള്ളി
മറ്റൊരു പാവാടക്കാരിയുടെ കൈത്തണ്ടയിൽനിന്ന്
സ്വയം പൊടിഞ്ഞു വീഴുന്നതും സ്വപ്നംകണ്ട്.

□

The Drumstick Tree

How well I remember the muringa tree
that stood on the south side of my
house.
The emerald green of its leaves
I next saw in Kashi.
The weavers on the banks of Ganga
had turned it into tempting silk.

When the muringa tree flowered
I gazed at the sky to know for sure
whether the stars still shone in the
heavens.
And those green fingers the drumsticks
turn into
grew longer day by day.
They didn’t know that
one day they would fall
to the same earth they pointed to,
caught in the sickle’s curve.

O, that bloodless death,
just green, so green!

But when I suck on the drumstick
a festival explodes on my tongue
The seeds meeting the tip of my tongue
choke my throat with nights of love.

That muringa tree is no more. Fifty
seven rains
have carried away the pebbles and shells
of the child that played at its feet.

And those shattered bangle-shards:
they may still be there under the soil:

dreaming of being caught in a sudden
flame,
breaking once again into shards
under another drumstick tree in full
bloom
at the same site, falling from the arms
of
another girl, in a short skirt.

The Drum-Stick Tree (Muringa: 2005, First Collected in Anantham, The Infinite),2006

A Man with a Door

A man walks with a door
along the city street;
he is looking for its house.

He has dreamt
of his woman, children and friends
coming in through the door.
Now he sees a whole world
passing through this door
of his never-built house:
men, vehicles, trees,
beasts, birds, everything.

And the door, its dream
rising above the earth,
longs to be the golden door of heaven;
imagines clouds, rainbows,
demons, fairies and saints
passing through it.

But it is the owner of Hell
who awaits the door.
Now it just yearns
to be its tree, full of foliage
swaying in the breeze,
just to provide some shade
to its homeless bearer.

A man walks with a door
along the city street;
a star walks with him.

A Man with a Door (Vatilum Etti Natakkunna Oral: 2006, First Collected in Anantam, Infinite, 2006.)

Old Women

Old women do not fly on magic wands
or make obscure prophecies
from ominous forests.
They just sit on vacant park benches
in the quiet evenings
calling doves by their names
charming them with grains of maize.

Or, trembling like waves
they stand in endless queues in
government hospitals
or settle like sterile clouds
in post offices, awaiting mail
from their sons abroad,
long ago dead.

They whisper like a drizzle
as they roam the streets
with a lost gaze as though
something they had thrown up
had never returned to earth.

They shiver like December nights
in their dreamless sleep

on shop verandahs.

There are swings still
in their half-blind eyes,
lilies and Christmases
in their failing memory.
There is one folktale
for each wrinkle on their skin.
Their drooping breasts
yet have milk enough to feed
three generations
who would never have it.

All dawns pass

leaving them in the dark.
They do not fear death,
they died long ago.

Old women once
were continents.

They had deep woods in them,
lakes, mountains, volcanoes even,
even raging gulfs.
When the earth was in heat
they melted, shrank,
leaving only their maps.
You can fold them
and keep them handy :
who knows, they might help you find
your way home.

Old Women (Vriddhakal: 2006 First collected in Marannu Vecha Vastukkal, Misplaced Things, due 2009)

Socrates and the Cock

Know thyself, one evening
the cup of hemlock
whispered into his ears.
He thanked his fellow-sufferers
who had saved him from
his warring wife and cursing kids
and defined death by the
slimy numbness that gently slithered
up from the soles of his
weary feet all the way to his stoic heart.

Creto forgot to repay the cock,
his master's debt to Asclepius
and there began the row
between Plato and Aristotle.
The interest grew; they had to
mortgage all of Greece to pay it off.

Hmm, what do cocks know
of civilizations?

Socrates and the Cock (Socratteezum Kozhiyum:1984, First Collected in Socrateezum Kozhiyum, Socrates and the Cock, 1984)

When the Elephant Bathes

When the elephant bathes,
we see only
a dark back like an umbrella and
a raised trunk, like a pipe.

Now fish begin to dance around
his huge legs, weeds
tickle his wet skin,
forests with their tigers, wolves
and larks fill his narrow eyes.
The red dust on his back
glows like gold mixed with copper;
the muddy pool flows clear
like a forest stream.

When the elephant bathes,
our festivals look
embarrassingly trivial.. Caparisons
do not please the elephant.
You can see him weeping
in the festival processions
lamenting the destiny
of elephants and of men.

When the elephant bathes
summer vanishes through that trunk
and the monsoons come.
Wild moonlight courses
through those eyes.
Water sings in the hindol raga through
his body dipping in the pool.
The intense scent of

a whole forest in flower
drives men mad.
Love breaks its chains,
freedom trumpets
and the alphabet raises its trunk
to greet the spring.

When the Elephant Bathes (Ana Kulikkumpol: 2007, Do Do)

Granny

അമ്മൂമ്മ

എന്റെ അമ്മൂമ്മയ്ക്കു കിറുക്കായിരുന്നു
കിറുക്കു മൂത്തു് മരണമായി
എന്റെ ലുബ്ധനായ അമ്മാമൻ അവരെ
വയ്ക്കോലിൽ പൊതിഞ്ഞു കലവറയിൽ സൂക്ഷിച്ചു.
പഴുത്തുണങ്ങിയപ്പോൾ
അമ്മൂമ്മ വിത്തുകളായി പൊട്ടിച്ചിതറി
കലവറജനലിലൂടെ പുറത്തുചാടി
അതിലൊരു കുരു പടുമുള മുളച്ചു്
എന്റെ അമ്മയായി
വെയിലും മഴയും വന്നു്
അമ്മയുടെ കിറുക്കു മുളച്ചു് ഞാനും.

പിന്നെ ഞാനെങ്ങിനെ
സ്വർണ്ണപ്പല്ലുള്ള കുരങ്ങന്മാരെക്കുറിച്ചു്
കവിതയെഴുതാതിരിക്കും?

1976 ജൂലൈ

334

My granny was insane.
As her madness ripened into death,
my uncle, a miser,
kept her in our store room
wrapped in straw.

My granny dried up, burst;
her seeds flew out of the window.
The sun came, and the rain,
one seedling grew up into a tree,
whose lusts bore me.

Can I help writing poems
About monkeys with teeth of gold?

Granny (Ammoomma: 1976, First Collected in Kavithakal,1965-1982, Poems, 1965-82, 1983)

Note: all English versions here are by the poet himself, except for "The Drumstick Tree", done in collaboration with Mini Krishnan.